

TARTALOM

A szerkesztők előszava	9
A szerző előszava a magyar kiadáshoz	11
Rövidítésjegyzék	13
Ben Szíra és a Bölcsesség könyve: a zsidóság hellenisztikus világgal való találkozásának két bibliai példája	19
1. Bevezetés	19
2. A hellenizáció problémája	20
3. Ben Szíra hagyomány és görög világ között	23
4. A Bölcsesség könyve	30
Ábrahám alakja a Bölcs 10,5-ben: az Írások újraértelmezése zsidóság és hellenizmus között	39
1. A bölcsesség Ábrahám tettében	39
2. Ábrahám, a nemzetek és a bábeli zavar	40
3. Az Isten által „ismert” igaz	43
4. Ábrahám és Babel a Bölcsesség könyvében és a zsidó hagyományban	45
5. A feddhetetlenül megőrzött igaz (10,5b)	48
6. Ábrahám atyai gyöngédsége ellenére megmutatkozó ereje	50
7. Záró következtetések	52
Mózes alakja a Bölcsesség könyvében	55
1. Bevezetés	55
2. Mózes a Bölcsesség könyvének szövegeiben	56
3. Mózes Sirák fiának könyvében	65
4. Mózes az „apologetikus” zsidó irodalomban és Ariszteásznál	70
5. Mózes Alexandriai Philónnál	75
6. Mózes a Bölcsesség könyvében: egyedülálló megvilágításban	78
A Törvény emlékezete a Bölcsesség könyvében	81
1. Bevezetés	81

2. A törvény emlékezete mint az isteni cselekvés emlékezete (Bölcs 16,6.11 és 19,4.10)	82
3. A Törvény a Bölcsesség könyvében	94
4. A kivonulás példája a Bölcsesség könyvében	103
5. Záró következtetések	110
A természettörvény és a Törvény világossága a Bölcsesség könyvében (Bölcs 18,4c)	113
1. A Bölcsesség könyve és a görög filozófia: van kapcsolat?	113
2. A törvény témája a Bölcsesség könyvében	115
3. A törvény romolhatatlan fénye (Bölcs 18,4)	117
4. Természettörvény a sztoikusoknál	119
5. A természettörvény philóni újrafogalmazása	123
6. Philón előfutárai a görögül beszélő zsidóság körében	131
7. Bölc 18,4: Mózes törvényének egyetemes jelentősége	135
8. A törvény ábrázolásának eredetisége a Bölc 18,4-ben és a Bölcsesség könyvének egészében	140
„Az alvilágnak nincs hatalma a földön” A pokol a Bölcsesség könyve néhány szövegének fényében	145
1. A Bölcsesség könyvének élethelyzete és címzettjei	146
2. A Hádész a hellenista kor zsidóságában és a Bölcsesség könyvének eszkatológiája	151
3. A Hádész a Bölcsesség könyvének szövegeiben	156
4. Záró következtetések	173
Az Isten és az ember mellett jelen lévő Bölcsesség Bölcs 9,9b.10c és Ízisz alakja	179
1. A Bölcsesség könyve és az Ízisz-kultuszok	179
2. A Bölc 9,9b és 10c Salamon imájának kontextusában	180
3. Bölc 9,9b és 9, 10c, valamint a Péld 8,27.30 szövege	182
4. A bölcsesség 'jelenlétének' lehetséges görög háttere	184
5. Ízisz a jelen levő és segítő istennő	186
6. Bölcsesség és Ízisz: konfrontáció és dialógus között	191

A Gondviselés bárkája:	
a Bölcs 14,1–10 és Ízisz istennő	195
1. Bevezetés	195
2. Exegetikai megjegyzések a Bölcs 14,1–10-hez	197
3. A Gondviselés és a bölcsesség kormányozzák a hajót: összevetés a görög világgal	203
4. Ízisz, a hajózás és a Bölcsesség könyve	213
5. Záró következtetés: beszélhetünk-e „inkulturációról”?	231
A Bölcs 19,13–17 és az alexandriai zsidók polgárjogai	233
1. Bevezetés	233
2. A szöveg irodalmi szerkezete és kompozíciója	235
3. Exegetikai megjegyzések	240
4. Megjegyzések a Bölcs 19,13–17 teológiai szemléletéhez	249
5. Az alexandriai zsidók polgárjogainak kérdése	251
6. A Bölcs 19,13–17 és a jogok kérdése	266
„Isten misztériumai”:	
a Bölcsesség könyvétől a Jelenések könyvéig	271
1. A „misztérium” típusa a Jelenések könyvében	271
2. A műisztérion a Bölcsesség könyvében	275
3. A „misztérium” a hénoki hagyományban	283
4. A <i>raz nihje</i> ^h a qumráni bölcsességi szövegekben	287
5. A „misztérium” fogalma bölcsesség és apokaliptika között	293
6. Az „Isten misztériuma” a Jelenések könyvében (Jel 10,7)	297
7. Misztérium és bölcsesség a Jelenések könyvében	299
Idézett szerzők mutatója	303
Idézett helyek mutatója	309